

Ameriški letalci pomagajo Diazu. - Eksplozija v Texasu.

LIBERALCI V NIKARAGUI PORAZILI DIAZOVE ČETE; 300 MOŽ JE PADLO V BOJU, KI JE TRAJAL OSEM UR. — LIBERALCI SO ZAJELI VEČ VASI. — POLOŽAJ JE SLABŠI NEGO JE BIL KEDAJ PREJ.

Toustepe, Nicaragua. — Ob Rio Grande, na prostoru, obsegajočem 25 štirijakihi milj, se je bil boj brata proti bratu, ki je trajal osem ur; padlo je 300 žrtev. Padli so največ taki, ki so bili primorani v vojno — za interese, za katere se ne zanimajo.

Poveljnik liberalnih čet, general Moncado, je zavzel mesto Muy Muy. Konservativci so se umaknili v San Geronimo, ko so osem ur odbijali napade; naposled so pa le uvideli, da se več dolgo ne bodo mogli ustavljati, so se umaknili z velikimi izgubami.

Poročilo pravi, da so se Diazove čete umaknile le radi tega, ker jim je primanjkovalo municije. Takoj so pa dobili nove zaloge municije in ojačenja, tudi strojnice, s katerimi nameravajo navaliti na utrdbe liberalcev v Matiguas, kjer je glavni stan generala Moncada. Tukaj je pričakovati še hudih bojev.

Liberalci so zavzeli par vasi, tudi Acopya, ki je rudniško središče. Toustepe, od kod prihaja to poročilo, je tudi v rokah liberalnih čet.

Ameriška letalca, Mason in Brooks, ki sta se udeležila predsedniku Diazu, katerega vlado v Nikaragui je priznala vlada Zed. drž., sta metala bombe na liberalne čete. Dva mornarika De Havilland letala, sta pa opazovala potek boja.

Splošni položaj v Nikaragui je slabši kakor je bil pred par meseci. Na mir nihče ne misli — to se reče, voditelji obeh strank in tisti, ki imajo na tem svoje interese. Ljudstvo pa nestrpnost čaka, kedaj bo konec državljanske vojne — bratskega klanja. Konservativci lovijo moške in jih s silo vodijo na bojišče. General Diaz se pripravlja na veliko ofenzivo, ki bo prizadajala konečen udarec upornikom. To je bilo rečeno že enkrat prej, a odločilnega udarca še ni bilo. Liberalci imajo veliko orožja in municije, katero so zaplenili Diazovim četam. Kakor vsa znamenja kažejo, se nobena stranka ne bo hotela podati, dokler ne bo Stric Sam dvignil svojo roko in ukazal, da morajo z bojem prenehati.

Grozen je pogled na bojišče. Ranjenci večkrat po par dni ležijo na mestu kjer so se bojevali. Veliko jih pa tudi umrje v groznih bolečinah, predno pride pomoč. Lakota in žejo trpijo, kar njihovo gorje le še poveča.

ŠEST OSEB MRTVIH PRI RAZSTRELBI V SHAM-ROCK, TEX.

Wichita Falls, Tex. — V Columbia Gasoline Corporation delavnici v bližini Shamrocka je nastala v sredo eksplozija, ki je povzročila veliko škodo kompaniji; ob življenje je prišlo šest delavcev. Shamrock je oddaljeno 150 milj od Wichita Fallsa.

STAVKA PREMOGARJEV NEIZOGIBNA.

Večina je mnenja, da se bo gotovo po premogovnikih mehkega premoga, kjer so zaposleni organizirani delavci, z delom prenehalo.

Chicago, Ill. — Vsi znaki kažejo, da se bo 1. aprila po premogovnikih, kjer delajo organizirani premogarji, z delom prenehalo. Rice Miller, predsednik Coal Operators Association of Illinois, je mnenja, da se vsled stavke cene premogu ne bodo zvišale. Paul Alwart, predsednik Alwart Bros. Coal kompanije, je pa drugačnega mnenja in pravi, da se bodo cene gotovo zvišale ter priporoča malim odjemalcem, naj se zdaj s premogom založijo.

Zastopniki premogarjev pravijo, da vse tako izgleda, da bodo premogarji odložili delo, čim poteče jacksonvillska pogodba. Za nižjo plačo delavci ne morejo delati.

Govori se tudi, da bo, če bo stavka izbruhnila, vlada poslegla vmes in ščitila konsumenta. Leto 1922, kakor znano, so premogarji na polju mehkega premoga stavkali štiri mesece, kar je tudi vplivalo na ceno. Marca, omenjenega leta, je stala tona premoga v Kentuckiju, kjer so delali neorganizirani delavci, \$1.70, 15. aprila je že cena poskočila na \$1.90, tako je šlo naprej, da je 1. avgusta bila cena na mestu v majni \$9.00.

S PLESOM SI JE REŠIL ŽIVLJENJE MED LJUDOŽRCI.

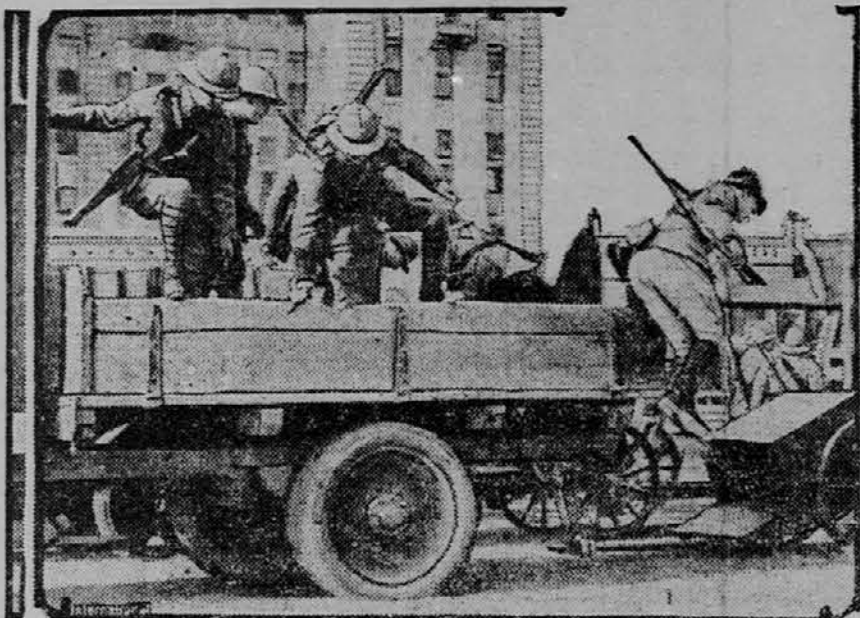
Sydney, Avstralija. — Palmer Kent, avstralski skladatelj, je bil sam na Epi otoku, kjer je še mnogo ljudožrečev. Skupina teh ljudi, ga je zajela in že je mislil, da bo po njemu. V glavo mu pa pride rešilna misel. Spomnil se je, da ti ljudje ljubijo ples, predvsem Charleston, ki je ples divjakov, a ga tudi moderni Amerikanci izvajajo. Kent je začel plesati Charleston, ljudje, napol goli, moški, ženske in otroci, vse je plesalo z njim. Ko je končal, ga niso ubili in požrli, temveč obdarovali so ga in spremili do obrežja na varno.

LITA CHAPLIN — "BROKE."

Los Angeles, Cal. — Mrs. Charlie Chaplin bo zopet začela igrati za kino. Tako je izjavila, ker ji je denar pošel in je "broke." Pravi, da jo hoče Charlie izstradati, nobenega denarja ji ne pošlje. Zdaj ima ponudbo od neke kino kompanije, ki ji bo plačala \$2500 na teden.

St. Paul, Minn. — Frank Foley iz St. Paula je kadil cigareto v postelji in zaspal. Odeja se je vnela, začelo je goreti. Foley je zadobil tako hude opekline, da je kmalu na to v bolnišnici umrl.

ŠANGHAJSKI PROSTOVOLJCI V AKCIJI.

Šanghajski zbor prostovoljcev ima važno nalogo pri obrambni akciji inozemske naselbine, katere je ogrožena od kitajskih strank, ki se medsebojno bojujejo. Slika nam predstavlja skupino prostovoljcev, ki hite na odkazano mesto v akcijo.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

Oče umoril svoja dva otroka in neznanom odšel. Po pisnih sodeč, ki jih je pisal ženi, s katero je ločen, si je tudi svoje življenje končal.

Gary, Ind. — Walter Scholl je minuli teden pisal svoji ženi, s katero pa ne živi skupaj, da bo umoril svoja dva otroka, katere sta iz prejšnjega zakona, nakar si bo vzel svoje življenje. Mrs. Margaret Scholl je zadevo naznanila policiji v Gary. Policisti so šli na mesto, katero je navedla žena, ki je v južnem delu mesta, kjer so nova poslopja. Na 3774 Vermont Str., je nov lep bungalow, last Scholla. Policisti so vdrli v poslopje, ki je bilo zapuščeno. V kopalni sobi so našli mrtvega Donalda starega 6 in Viviano staro 8 let.

Takoj nato se je začelo poizvedovanje po očetu — morilcu. Nihče ni mogel dati nobenega pojasnila, le to je znano, da je pisal ženi, da bo tudi svoje življenje uničil, ko bo umoril otroka. Žena je rekla, da je oba otroka ljubila z isto ljubeznijo, kakor bi bila njena lastna. Od moža je šla za to, ker je bil v zvezi z neko tatvino.

BOGOKLETNIK OBSOJEN.

Toronto, Ont. — Ernest V. Sterry, ki je napisal članke v nekem kanadskem listu, v katerih se je norčeval iz Boga in sv. pisma, so porotniki spoznali krivim bogokletja. Sodišče mu je prisodilo 80 dni ječe.

"Amer. Slovenec"

je list ameriških Slovencev. Kdor pomaga in podpira A. S. podpira torej vaš list. Več, ko ima list dobrih oglasov, večji je list, več čitva vam lahko nudi. Zato naj čitatelji vedno upoštevajo to in podpirajo tiste trgovce in obrtnike, ki oglašajo v A. S. Obenem kadarkoli kaj kupite pri njih, omenite, da ste videli njih oglas v našem listu.

REGISTRACIJA V CHICAGO.

Prebivalci mesta Chicago se zelo zanimajo za županske volitve, in milijon se jih je registriralo. — Dever upa, da bo zopet izvoljen.

Chicago, Ill. — Chikaško ljudstvo je pokazalo v terek, da se zelo zanima za to, kdo jim bo v bodoče županil. Dosegel se je nov rekord na registracijski dan. Skupno z onimi, ki so volili pri primarnih volitvah 22. febr., je vseh volilcev, ki bodo oddali svoje glasove za župana, 1,167,042. Lahko je mogoče, da bo pri reviziji odpadlo kakšnih 50,000 glasov, a vendar jih bo ostalo še lepo število.

Pristaši župana Deverja so zadovoljni, kajti v delih mesta, kjer pričakujejo največ, se jih je mnogo registriralo.

"KOTLIČEK" V PEKARIJI.

Zion City, Ill. — Iz tega mesta še ni bilo slišati, da bi imela policija sitnosti s kršitelji prohibicijske postavbe. Nekim suhaškim agentom, pa le ni hotelo v glavo, da bi tukaj živeli sami suhači. V terek je neki suhaški špijon kupoval v pekarni Tomaža McCumb-a kifle, ki pa so dišali po "kicku." Hitro je nesel pecivo pod nos agentom, ki so tudi ugotovili, da diši po žganju. Šli so poizvedovat in našli v pekarni "kotliček" v akciji, pa tudi dve kadi namočenega.

Madison, Wis. — V državi Wisconsin je največ molznid krav izmed vseh držav naše republike. Vseh skupaj je 2,014,000.

For results try this!

The many thousands of Slovenians folks who read AMERIKANSKI SLOVENE DAILY constitute a group that buys, rents, trades, works, etc. — This group is ready to consider your offer if you will make it known through the AD in the columns of "Amerikanski Slovenec." ADS in Amerikanski Slovenec have always good results! Try and see!

KRIŽEM SVETA.

Dover, O. — Skavti so v tukajšnji bližini preprečili železniško nesrečo. Velika skala se je utrgala in padla na železniško progo po kateri je imel priti osebni vlak. Skavti so se postavili pred skalo in z znamenji ustavili vlak.

New York, N. Y. — W. Goldberg, star 18 let, je bil na sumu, da je umoril 16 letno dijakinjo Ano Harris. Po celo noč trajajočem izpraševanju je zločin priznal.

Denver, Colo. — V terek je prvi vlak v teku enega meseca od kar so snežni zameti zametili progo, prispel v Eureka, Colo., katerega so prebivalci mesta nestrpnost čakali. Mesa niso nič imeli že več dni in tudi drugih življenskih potrebščin jim je primanjkovalo. — Silverton, Colo. — Tukaj je še nad 1000 ljudi, ki se ne morejo nikamor ganiti od doma, ker so vsa pota zametena s snegom. Zdaj so na delu in sneg odmetujejo, upajo, da bo do konca tedna promet zopet vzpostavljen.

Tokyo, Japonsko. — Uradno se poroča, da je zadnji potres na Japonskem povzročil nad 5 milijonov dolarjev škode. 3274 oseb je prišlo ob življenje.

New York, N. Y. — Tukaj je umrla Josephine Taylor, premožna vdova, ki je v svoji oporoki zapustila svojemu strežniku \$100,000.

Chicago, Ill. — V Evanstonu je lansko leto umrlo vsled raka 63 oseb, avto jih pa 13 ubil.

Bloomington, Ill. — Na Lake Erie železniški progi je detektiv zasledil dva moška, ki sta kradla blago iz tovornega voza. Ker se nista hotela podati je začel streljati. Joe Rock iz Bloomingtona je bil na mestu mrtve, njegov tovariš, Roy Sholtz, je pa težko ranjen.

Havana, Cuba. — Charles Daves, podpredsednik Zed. drž., je odšel na počitnice v Panama. Med potjo se je ustavil v Havani, kjer so ga domačini prijazno sprejeli.

Atlanta, Ga. — Na ulici so našli truplo poročnika Waldo S. Ickesa, starega 35 let. Sodijo, da ga je ubil neki avtomobilist, ki je oddiral in se ni zmenil za žrtev.

Port Arthur, Ont. — V tukajšnjem pristanišču je še vedno veliko ledu. Ledolomilec James Whalen je v akciji in lomi led. Pravijo, da so druga leta pozneje začeli s tem delom.

AMERIKANKE V AFRIŠKIH PRAGOZDIH; ENA STARA 80 LET.

Cape Town, Južna Afrika. — Mrs. W. D. Cornish iz New Yorka, vdova po podpredsedniku Union Pacific železnice, stara 80 let in njena sestrčna Miss Hooper, sta prišli v terek zopet med civilizacijo, ko sta 3 in pol mesece hodile po afriških pragozdih, spremljane le od črncev.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

Iz Jugoslavije.

POLITIČNE IN KULTURNE SMERNICE SLOV. LJUDSKE STRANKE. — ODGOVOR POSLANCA SLS RADIČU IN PRIBIČEVIČU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Odgovor člana Jugoslovanskega kluba.

"Naša stranka (SLS) ni reakcionarna, niti po delu. Mi smo organizirali ljudstvo v gospodarskem in socialnem, kakor tudi v prosvetnem pogledu. V Sloveniji je težko najti večjo vas, v kateri ne bi imeli po več prosvetnih organizacij in za nje lasten društveni dom. Mi se lahko merimo z vsakim kulturnim narodom v Evropi, kar se tiče dela na polju prosvete. Tudi v Sloveniji smo bili primer za vse takozvane napredne stranke, ki so nam morale slediti. Radiču pa je "napredništvo" najnovejša politična fraza, ki mu ravnotako, kakor fraza o seljaštvu služi v njegove osebne sebične interese. Da nas Radič sedaj imenuje "kundakaše," se nas, ki smo za največjo svobodo v političnem življenju, tudi zelo malo tiče. Radičeva lahko Radiču mirno odgovorimo, da nimamo ambicije biti v politiki, ne "kundakaši," ne "budalaši."

Odgovor člana Jugoslovanskega kluba Svetozarju Pribičeviću: "Kakor običajno, je pustil Svetozar Pribičević v Novem Sadu, kjer je imel shod, da so ga vodile strasti, ne pa resnica. Napadel je SLS ter ji očital, da je plemenska, pokrajinska, katoliška, klerikalna in papeška. V politični znanosti ni nikjer zapisano, da je greh biti plemenska ali pokrajinska stranka. Tem manj se more zameriti, ker se pošteno trudimo, da bi se razširili in povečali. Naše stranke ne vodijo niti škofje niti papeži. Stranko vodi od pristašev svobodno izvoljeno vodstvo. Radičeva moramo z vsvo odločnostjo zavrniti nepoštena podtikanja, da je vodstvo naše stranke v Vatikanu. Smešno! Kakor da bi Vatikan ne imel nobene večje skrbi, kakor voditi SLS."

LAŠKO.

Poročil se je g. Martin Rebov, sin uglednega župana v Teharjih z gđ. Francko Cencelj, hčerko uglednega posestnika iz Tremerij št. 16.

Divji prašiči padajo v Jurklostru kot listje z drevja. Saj je v soboto, 15. m. m. ustrelil jurist Vladko Šmit 90 kg težkega merjasa, v nedeljo pa graščinski uslužbenec zopet drugega z isto težo. Pa jih je še mnogo.

Sprememba posesti. Znano Ctegenškovo hišo iz Tevč št. 31 je kupil g. Jožef Askerc, kmet iz Leskovca št. 12. Tukaj je bil doma nekdanji znan in že umrli zgodovinar in pisatelj g. dr. Avguštin Stegenšek.

Smrt v vagonu.

Vekoslav Radošević je v Zagrebu pri pregledovanju vagonov našel v vozu mrtvo truplo železničarja. Komisija je ugotovila, da je mrtvec Ant. Tomšič, dnevničar, rojen v Hruševju pri Postojni. Njegovi tovariši so popisali bedno življenje umrlega. Ker je imel srčno na-

pako, ga niso sprejeli v stalno službo. Imel je 700 Din mesečne plače. Žena in družina je stanovala v Rimskih toplicah, mož pa v Zagrebu v svojem vagonu. Bil je navadno lačen. — Zimske suknje ni imel. Do 20. m. m. ob 10. uri zvečer je bil še v službi, potem je odšel v svoj vagon, kjer je menda od mraza in lakote umrl.

Kaj naredi vroča kri.

Franc in njegova žena Marija Kavalik v Subotici sta se sprla, ker se je mož v gostini napil in se potem razsrdil ker ga je žena prišla klicati. V prepiru je žena sunila moža s kuhinjskim nožem globoko v prsi. Ko je videla moža vsega krvavega, je zadrla nož še sebi v trebuh. Kavalik bo moral umreti, žena pa bo morda oždravela.

Truplo v vodnjaku.

Na Trsatu je neka deklica pri zajemanju vode zajela človeško lobanjo. Ognjegasci so kasneje izvlekli še truplo, ki je že skoraj popolnoma razpadlo. Ugotovilo se je, da gre za Antona Posela, mesarskega mojstra, ki je pred 8 leti neznan kam izginil. Roparji so ga oropali in potem vrgli v vodnjak. Orožništvo vodi preiskavo. Dolej izgleda, da je zelo veliko ljudi sodelovali pri tem zločinu.

Umrli je

gospa M. Vračko, roj. Velebit, veleposelstnica pri St. Petru pri Mariboru. Pokojnica je bila dobra mati, izvrstna gospodinja, velika podpornica vseh verskih in kat. izobraževalnih organizacij.

Umrli so v Ljubljani.

Valentin Gogala, drž. uradnik, 58 let. — Ivana Jagodic, delavčeva hči, 13 let. — Val. Mozetič, zidar, 53 let. — Fran Sluga, rudar v pok., 27 let. — Marjana Habe, zasebnica, 64 let. — Franja Kralj, delavka tobačne tovarne v pok., 59 let. — Ferdinand Žlindra, hiralec, 55 let. — Mirko Kralj, sin rudarja, 7 mesecev.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vsprejeti cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brozovano.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČESARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00
Za pol leta 3.00

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Subscriptions:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe: 6.00
For one year 6.00
For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Z Rimom ali Belgradom.

Sofijski dopisnik "Neue Freie Presse" razpravlja v dopisu z dne 6. m. m. o poročilu, ki ga je prinesla belgrajska "Politika," da je Italija ponudila bolgarski vladi prijateljski pakt in da je Bolgarija to ponudbo sprejela pod pogojem, da to odobri tudi Anglija. Dopisnik dvomi nad popolno točnostjo tega poročila, potem pa pravi:

A naj so tudi vse te vesti o italijansko-bolgarskem prijateljstvu vsaj zaenkrat še neresnične, se jim ni čuditi. Saj bi bilo več nego neverjetno, ako bi Italija v svojem prizadevanju, da se na Balkanu utrdi in najresnejšega nasprotnika, ki bi jo mogel pri tem ovirati, Jugoslavijo, obkoli, prezirala ravno Bolgarijo. In dejansko se ne da tajiti, da se Italija z vseh strani poteguje za ljubezen Sofije. Pred nekaj meseci je odpoklicala iz Sofije poslanika Rosello in na njegovo mesto je poslal Mussolini svojega osebnega prijatelja in zaupnika Piacentinija. Govor, s katerim je le-ta kralju Borisu izročil svoja poverila, je bil tako prekipeljav, da je bil takih prilikah ni v navadi.

Pred kratkim je Mussolini sprejel nekega bolgarskega časnika, kateremu je zagotavljal svoje posebno prijateljstvo in toplo zanimanje za Bolgarijo z besedami, ki se običajno posvečajo samo svojim najbližjim prijateljem in zaveznikom. Pred razpisom begunskega posojila je poslala italijanska vlada v Sofijo dopis, v katerem naznanja, da bi se italijanski gospodarski krogi radi udeležili posojila, da bi tako sodelovali pri finančni in gospodarski povzdigi Bolgarije. Takih znamenj rimskih prizadevanj, da se pritegne Bolgarija k Italiji, bi mogli navesti še več. Toda kljub vsem tem pozornostim ima Sofija vsaj sedaj še malo volje, da se vrže Rimu v naročje. Presibiki smo, da bi si mogli dovoliti luksusa, da bi koga popolnoma odbili od sebe," je rekel neki star bolgarski državnik. Zveza z Italijo pa bi se v sedanjem trenutku italijansko-jugoslovanske napetosti v Belgradu smatrala kot neprijazen čin. In kaj se pravi imeti Jugoslavijo za sovražnika, v Sofiji zelo dobro vedo. Posebno sedaj, ko namerava Bolgarija razviti akcijo za znižanje reparacij, si ne sme pokvariti razmerja z Jugoslavijo, kajti v Sofiji le predobro vedo, da bi proti volji Jugoslavije in s tem Francije težko dosegli ugoden uspeh ali pa sploh ne.

Na vsak način — izvaja dopisnik dalje — je postala Bolgarija sprito balkanskega pakta tudi za Jugoslavijo zelo važen politični faktor in je Belgradu danes na njenem prijateljstvu vse več ležeče nego prej. To se vidi že iz pisanja belgrajskih listov, prav posebno pa še iz tega, da je določen za poslanika v Sofiji sedanji varšavski poslanik Ljuba Nešić. Nešić ima mnogoletne zveze z bolgarskimi državniki ter je znan kot bojovnik za sporazum med Slovani. Mogoče je tedaj, da so ga izbrali za namenoma, da bi dosegel že dolgo željeno zblizanje obeh bratskih narodov. S tem bi bil brez dvoma dan zelo važen pogoj za ohranitev miru na Balkanu.

Naročajte "Amer. Slovenca" svojim domačim v stari kraj.

"Amer. Slovenec" ima lepo število naročnikov tudi v starem kraju. Okrog 500 izvodov ga gre vsake številke v stari kraj. Sami nismo verjeli, da imajo list v starem kraju tako radi. Seveda nič čudnega ni, saj vemo, da naše matere in očetje, naši bratje in sestre neprestano mislijo na nas, na svoje sinove in hčere, brate in sestre. — Radi kaj zvedo, kako se nam godi v tej novi domovini, kakor tudi mi radi zvemo, ka-

ko se godi njim tam za morjem.

Pisma, ki jih pošiljajo svojim domačim iz stare domovine, se čestokrat čitajo, da "Amer. Slovenec" kroži po celi vasi od hiše do hiše, dokler ga cela vas ne prečita. To je znamenje, kako se vse zanima za razmere v Ameriki.

Mala svota, ki jo daste za enoletno naročnino za v stari kraj ni bogve kaj. Doma pa svoje domače silno razveselite. Sami nimamo časa, da bi sproti poročila in pismih o tem in onem, doma pa le radi vedo za naše novice. Zakaj bi jim ne privoščili tega veselja? Saj so vendar naši, privoščimo jim to veselje in pošiljajmo in naročajmo jim list "Amer. Slovenec" v stari kraj. Tako bomo ohranili med seboj in domačini v stari domovini ozko vez.

Rojaki, ki imate doma še stariše, brate ali sestre, naročite jim list "Amer. Slovenec" za eno leto. Videli bote, da bodo Vam hvaležni nad vse!

TONE RAZJEZI SOSEDO.

Joliet, Ill.

Midva z našo sosedo se zopet grdo gledava. Kaj mislite, kaj je vzrok? Nič hudega ni bilo. Zadnje nedeljo sva stala s prijateljem Matevžem pred našo hišo, pa pogleda sosedo skozi okno in začne naju obgovarjati. Govorili smo o tem in onem. Sosedo je hitela hvaliti na vse pretege vreme, da take zime nismo še imeli itd. Jaz sem ji dal prav na celi črti. Saj ženskam itak nikdar ne ugovarjam, ker nočem, da bi me katera imenovala z "lepim" priimkom: trda butica... Bog ne daj, ženskam jaz želim vso srečo, pa še en mal povrh. Ampak prišlo je tako-le: čisto po nedolžnem sem začel govoriti o raznih stvareh. Nazadnje sem pa dejal: ker ste tako kunštni, pa mi še to povejte, kaj je v našem državnem kapitolu, Washingtonu po sredi? Sosedo se popraska po glavi, potem se za ušesom, pa pogruntala ni in ni. Moj prijatelj se je smejal in držal kar za trebuh ter se šalil iz sosedo, češ tako si kunštna, pa še tega ne veš? Bila je v vidni zadregi in me je začela resno prositi, naj ji povem, kaj je v Washingtonu po sredi. Ubogal sem jo in ji pojasnil, da je v Washingtonu vsaki teden po sredi četrtek. Zardela je, še bolj kakor ona, ki je v Gregorčičevi pesmi cvetke plela. Zaprta je okno in se skrla. Znamenje, da sem jo užalil. Včeraj sem jo zjutraj videl, pa me še pogledala ni, Bog ve, kdaj se spet spraviva. Ampak stvar je čisto nedolžna in upam, da nisem grešil in če Tone ne bo imel večjega greha, kakor tega, se mu ne bo preslabo godilo še na onem svetu ne. Upam pa, da zopet pride dan milosti, ko mi bo tudi to sosedo odpustila.

In kaj je novega pri nas? Hm, v Jolietu se lahko vse zgodi. Te dni, kakor ste že čitali širom Amerike, ušli so trije meksikanski zločinci iz naše tukajšnje državne ječe, ali tako zvanega doma vseh zločincev. Neka Juanita Gallardo je prinesla nekemu jetniku banane in v eni izmed teh je bila lepo skrita pila, s katero so potem prepilili železje in ušli. Revolverje pa so utihotali v ječo v

sodil, pa on ne ve. Tudi se ne spominja, da bi bil Mihelič tiste dni napravil kaj novega pri hiši. Zato se je zgodilo le to, kar pravi in veruje in trdi naš kmet že od davnih dni: gosposka le pisanim besedam verjame. — Zmagalo je ponarejeno dolžno pismo in kriva prisega.

Obpravnavi je kmalu sledila dražba. Kupca ni bilo. Mihelič je imel sicer lepo posestvo: zagnojene njive, rodovitne travnike, zaraščene gozde. Marsikdo bi bil rad dražil, rad kupil, a stara pesem tistih dni, ki jo je slišala vsak dan vsaka hiša, je bila: Denarja manjka in ga ni. Če bi bilo denarja vsaj za silo, morebiti bi bil ostal Mihelič vsaj doma in toliko posestva, da bi se bil vsaj za silo preživljal. Tako je šlo vse za slepo ceno. Matevž je kupoval njive, travnike, gozdove, vrt, hišo in bajto; skratka: vse.

Obrnilo se je. Gostač je postal posestnik velikega grunta, nekdanji gruntar pa je postal gostač in berač.

Vsem se je smilil ubogi Mihelič, ki je s solzami v očeh zapuščal svoj dom; vsi bi mu radi pomagali, vse je obsojalo trdosrčnega tujca, goljufa in krivopriščenika, vsak pa je bil vesel, da nima z njim nobene opravke.

"Dober dan, oče!" se je tiste dni kar nadomda pojavila pri Žirovcu stara ciganka Marinka.

"Pri naš ni nobenega očeta, baba, da boš vedela!" se je zadržal nad njo Matevž.

"Vem, vem. Pa tudi vem, da ti nisi oče, pa si vendarle oče," pomežikne Marinka skrivnostno in opazuje, kakšen vtis bodo napravile njene besede na Matevža.

Matevž jo nehoti začudeno pogleda. Ali mar baba grda res kaj ve o njem? Marinka je brž uganila, da je zadela pravega.

gre. Prvič bo v naši dvorani se kazal bogat program Motion picture, kinematograf ali po naše premikajoče se slike.

Član H. N. S.

GLAS IZ MONTANE.

Butte, Mont.

Le malo je dopisov iz naše naselbine in naše države. Včasih so se kaj bolj pogosto oglašali tudi od tukaj, zdaj pa je nekam vse tiho. Namenil sem se poročati na kratko o tukajšnjih delavskih razmerah.

V naši naselbini in okolici se je delalo doslej precej dobro. Dela so tukaj jako težka. Zdaj pa so začeli dajati ven, oziroma odpuščati mlade ljudi, samce, kar zgleđa, da ne bo nič dobrega. Zapri so tudi dve majni, kar je tudi naredilo, da je dosti ljudi brez dela. Zima je bila pri nas jako huda, od 30 do 40 stopinj pod ničlo. Ali zdaj pa imamo pravo spomladansko vreme.

Na pustno nedeljo in pustni torek smo imeli tukaj obilo zabave. Imeli smo pustno parado, kjer je bilo obilo šale in smeha. Eni so se smejali, eni pa še celo jokali. Nekateri so menda zato jokali, ker so ploh morali vleči. Kako ga je kaj vlekel Tone s hriba? Rad bi ga videl, kako je kaj cincal z njim. Najbrže tako, kakor jaz.

Rudar iz Butte.

SV. MISIJON V STEELTONU.

Steelton, Pa.

V tukajšnji slovenski cerkvi sv. Petra se prične v nedeljo, dne 20. marca sv. misijon. Vodili ga bodo pred. g. pater Odilo, frančiškan iz stare domovine. Vsi iz naselbine in vse okolice so prisrčno povabljeni, da se poslužijo te lepe prilike, ki se bo nudila vsem. To bodo dnevi milosti božje, ki bo delovala v blagor onih, ki bodo prišli in se udeležili sv. misijona. Povejte to novico svojim prijateljem in znancem, da bodo zoznali vse naokoli o sv. misijonu.

Naš pred. g. Father Gladek se veliko trudi za blagor tukajšnjih Slovencev in za njihovo častno in večno srečo, za kar smo jim vsi prav prisrčno hvaležni.

Te dni se je mudil tukaj potovalni zastopnik "Amer. Slovenca," Mr. Anton Jakšetič, ki je navdušen mož za širjenje kat. tiska. Njemu je pomagal tudi tukajšnji lokalni zastopnik Mr. A. Malešič, ki tudi jako navdušen deluje za naš vrli list. Lep uspeh se je dosegel pri tej agitaciji za naš lepi list, ki zasluži res vse pohvale. Rojaki, kateri ga še nimate, naročite si ga! Iz tega lista se učimo vsi, stari in tudi naša mladina se uči iz njega lepe slovenščine.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista!

A. L., zastopnica.

SMRTNA KOSA.

Buhl, Minn.

Tukaj je preminul 9letni sinček Jakob družine Mr. in Mrs. Anthony Terlep. Umrl je radi vnetja možganske mrene. Zbolel in umrl je na en isti dan. Tekom 6 ur boleznij je bil že mrtev. Starišem moje sožalje, pokojnemu sinčku pa obilo ve-

selja nad zvezdami.

Naročnik.

KAJ MISLIJO O "A. S." V STARI DOMOVINI?

Barborton, O.

Prosim tudi jaz za par vrstic v našem cenjenem listu, da povem naši javnosti, kako mislijo o Amer. Slovincu v stari domovini. Te dni sem prejela pismo od očeta, kateremu sem pred kratkim naročila Amer. Slovenca. Oče mi pišejo tako-le:

"Sporočam Ti, da sem dobil Amer. Slovenca, katerega sem jako vesel, posebno zato, ker sem dosedaj mislil, da v Ameriki od Jugoslavije nič ne zveš. Pa so nekatere stvari tako natančno opisane, kakor da bi se tiskal v Belemgradu. Zlasti se mi pa dopade, ker je katoliški list in prav krepko udriha po brezvercih, tako kakor naš "Slovenec" in "Domoljub."

To je sicer samo par kratkih besed, a polnih pohvale in priznanja. Zatorej dragi mi rojaki širom Amerike naročajte pri ljubljeni list svojcem v stari kraj, ker s tem bote naredili dvojno dobro delo, namreč pomagali bote katol. tisku in obenem razveselili svoje drage v stari domovini.

Pozdrav vsem ameriškim rojakom, kakor tudi onim onstran morja!

Frances Osaben.

IZ URADA DRUŠTVA SVETE NEŽE ŠT. 826 KAT. BORŠT.

Chicago, Ill.

S tem naznanjam članicam našega društva, da je bil na minuli letni seji, ki se je vršila dne 6. marca, izvoljen ves stari oziroma dosedanj odbor, kar naj članice vzamejo na znanje in se v vseh ozirih na nje obračajo.

Dalje je bilo tudi sklenjeno, da društvo priredi "Bunco party" in sicer dne 29. marca v šolski dvorani. Apeliramo na vse članice, da pridno agitirajo in prodajajo vstopnice, ki so jim bile poslone na dom, da bomo imele tem večji finančni uspeh.

Dalje bi tudi prosila vse članice, bodite malo bolj točne v plačevanju asesmenta, kajti s tem prihranite veliko nepotrebnega pisanja in sitnosti. Zato prosim, da to upoštevate.

Obenem tudi naznanjam, da bo imelo naše društvo skupno velikonočno spoved v soboto, 19. marca, in skupno sv. obhajilo v nedeljo, 20. marca pri pol 8. sv. maši. Zbiramo se v cerkveni dvorani ob 7. uri, da skupno odkorakamo v cerkev. Prinesite seboj svoje regalije.

Pozdrav vsem članicam našega društva.

Helen Zakrajšek, tajnica, 2228 W. 22nd St.

DOPIS DRUŠTVA SV. ANE KSKJ. IZ INDIANAPOLISA.

Indianapolis, Ind.

Kakor je bilo poročano, je imelo društvo sv. Ane KSKJ. svojo predpustno veselico, katere se je ne pričakovano dobro obnesla. Hvala našim sestrkam, ki so se tako številno udeležile veselice. Le malo jih je bilo, da se niso veselice udeležile, seveda iz vzrokov. Upamo, pa bodo pa tudi vseeno odmerile svoje prispevke blagajni. (Dalje na 5. strani.)

Neki popotnik je prišel v oni del Afrike, kamor redkokdaj pride človek iz kulturnih porajin. Popotnik je nekemu divjaku dal ogledalo. Ta se je ogledoval v njem in vzdiknil: "Kje pa si dobil sliko mojega očeta?" Popotnik je nato molčal ter mu ogledalo dal v spomin, kar je bilo divjaku zelo povelji. Vedno je hodil ogledavati sliko "svojega očeta," ter jo skrbno zapiral pred radovednim pogledom svoje žene. Nekoč pa je pozabil doma ključ in žena je staknila ogledalo. "Aha, to je ona coprnica, za katero lazi," je vzdiknila, ko se je ogledovala v ogledalu.

Malenkostna prošnja. — Star kmet je gnal svinjo na sejem v mesto. Pred mestom pa mu je pričela nagajati ter ni hotela dalje. Tu pride neka elegantna dama, katero mož nagovori: "Vi, gospa, slišijo, pojte no pred mojo svinjo ter recite venomer: Vuc, vuc, vuc, vuc. Tako bo ta salemenska svinja mislila, da gre moja stara pred njo."

Trden rod? — Lastnik slavne cirkusa Barnum, ki je po vsem svetu znan, je nekoč prišel na svojem potovanju po južnih državah Amerike do stoletnega zamorca, katerega je na vsak način hotel pridobiti za svoj cirkus. Pri tem je celo zvedel, da je mož že 101 leto star. Obljubil mu je dobro hrano, plačo itd. "Ne vem," pravi zamorec, "moram prej svojega očeta vprašati." — "Kaj?" zastrmi Barnum, "pa menda vendar nimate tudi očeta še živega," vpraša Barnum začuden. — "Notri v hiši je ter staremu očetu zdravila daje."

Ljubosumnost. — Žena je dejala ljubosumno svojemu možu: "Kaj se pa toliko sučeš okoli kuharice v kuhinji. Navsezadnje si bo še domisljevala, da si vanjo zaljubljen."

— "Naj le misli, potem bo vsaj dobro kuhala."

Epidemija. — V nekem velikem cirkusu je prišel eden od velikih slonov kašljati in lastnik je rekel uslužbencu, naj da slonu škap vode, v katero naj izlije steklenico žganja. "Kako je s slonom?" vpraša drugi dan lastnik. — "O," pravi sluga, "je že čisto dober, samo zdaj pa že vsi drugi sloni kašljajo."

Če ni ura zanesljiva. — Trgovski popotnik, ki je prenočeval v malem podeželskem hotelu, bi se bil rad zjutraj s prvim vlakom odpeljal ter v to svrhu prosi hotelarja, da mu da v sobo budilko. Gostilničar mu jo prinese ter pravi: "Veste, ta ura ni prav zanesljiva, a če ne bo zjutraj ropotala, kar pritisnete malo na tale kladevček, pa bo zdrdrala."

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

POVEST O "FRONKIH."

(Dalje.)

IV.

Matevž je še enkrat poskusil z ženitvijo. To pot pa pri Tincu. Pa ni bilo nič. Ze denar ni vlekel, ker je bil baže ukraden in tak denar nima in ne more imeti božjega blagoslova. Potem pa še boj s slamatim možem. Marjanja je kar kratko izjavila, da s takimi fanti, ki ne ločijo slamataga moža od živega človeka, noče imeti nobene opravke. Torej ne samo da ni odrekla, še norčuje se iz njega. Ali je on pobil moža? Ali ga ni Nace?

Vrnil se je od Tince, sam pri sebi je klel in grdo se je držal. Zraven pa se je še trikrat priveril, da ne bo vprašal nobenega dekleta več za zakon. In skoro se je na tistem kesal, da je zavrgel Šinkarjevo Franco. A samo za hip. Potem pa je bratoma

slovesno priznal, da dekleta niso vredne, da bi človek z njimi govoril. Tako prevzetnost! Kaj neki mislijo, da so!

Mihelič pa je dobil od Matevža rahel opomin, da naj prej ko mogoče plača kar je dolžan. In mož je iskal posojila po vasi, pa ga ni dobil. Dobrih besedi dosti, pomilovanja dosti; denarja pa tiste dni ni bilo.

Prišlo je do pravde; Matevž je tožil. In kar je bilo najgorje, tožil je za 3000 goldinarjev.

Mihelič je hodil ves zbeigan od človeka do človeka, tožil in dokazoval, da to ni resnica, jamral in stokal, da se je slednjemu smilil.

Prišel je dan obravnave. Matevž je predložil dolžno pismo. Glasilo se je za 3000 goldinarjev. In prisegel je sam, prisegla sta oba brata in sodnik jim je verjel.

Mihelič je imel samo eno pričo, samo Macuna. Ta je lahko pritrdil, da je njemu vrnil res samo 300 gld., če je pa več izpo-

sodil, pa on ne ve. Tudi se ne spominja, da bi bil Mihelič tiste dni napravil kaj novega pri hiši. Zato se je zgodilo le to, kar pravi in veruje in trdi naš kmet že od davnih dni: gosposka le pisanim besedam verjame. — Zmagalo je ponarejeno dolžno pismo in kriva prisega.

Obpravnavi je kmalu sledila dražba. Kupca ni bilo. Mihelič je imel sicer lepo posestvo: zagnojene njive, rodovitne travnike, zaraščene gozde. Marsikdo bi bil rad dražil, rad kupil, a stara pesem tistih dni, ki jo je slišala vsak dan vsaka hiša, je bila: Denarja manjka in ga ni. Če bi bilo denarja vsaj za silo, morebiti bi bil ostal Mihelič vsaj doma in toliko posestva, da bi se bil vsaj za silo preživljal. Tako je šlo vse za slepo ceno. Matevž je kupoval njive, travnike, gozdove, vrt, hišo in bajto; skratka: vse.

Obrnilo se je. Gostač je postal posestnik velikega grunta, nekdanji gruntar pa je postal gostač in berač.

Vsem se je smilil ubogi Mihelič, ki je s solzami v očeh zapuščal svoj dom; vsi bi mu radi pomagali, vse je obsojalo trdosrčnega tujca, goljufa in krivopriščenika, vsak pa je bil vesel, da nima z njim nobene opravke.

"Dober dan, oče!" se je tiste dni kar nadomda pojavila pri Žirovcu stara ciganka Marinka.

"Pri naš ni nobenega očeta, baba, da boš vedela!" se je zadržal nad njo Matevž.

"Vem, vem. Pa tudi vem, da ti nisi oče, pa si vendarle oče," pomežikne Marinka skrivnostno in opazuje, kakšen vtis bodo napravile njene besede na Matevža.

Matevž jo nehoti začudeno pogleda. Ali mar baba grda res kaj ve o njem? Marinka je brž uganila, da je zadela pravega.

"Dajte no, oče," nadaljuje Marinka, — "dajte ubogi ciganki pet šestic, pa vam bo

KANADA.

(Nadaljevanje 3. strani.)
nalna Nemčija dobi ves kredit in Avstrija ves deficit in to se je tudi do pičice uresničilo. Nacionalna Nemčija je svojo zavestno Avstrijo varala. Pa to ni vse. Avstrija se je ponudila Nemčiji kot dekla za vojno. Kako jo je Nemčija plačala? Avstrija je zgubila vse. Sedaj bi se rada pridružila Nemčiji. To je vse prav in dosti ugovora pri narodni zvezi zategadelj ne bo. Ampak, kje je pravi vzrok, da se ne morejo zediniti? Nekateri ameriški listi pravijo, da zavoljo tega, ker ima Nemčija dosti težko doma z dolgo- vi in noče prevzeti še siromas- no Avstrijo kot breme. To je resnica, ampak kdo je Avstrijo osiromasil kot pa nemški nacionalizem? Vendar pa je to le izgovor, pravi vzrok je katoliška Avstrija, ki bi zadala protestantovski Nemčiji precej udarcev v državnem zboru. Tukaj je pes pokopan.

Kako je nemški nacionalizem pokopal staro lepo Avstrijo in s kakim neusmiljenjem, se pa najbolj vidi iz sledečega.

Od vseh Habsburžanov bila sta Franz Ferdinand in pa Karl v resnici prava patriota. Zato sta bila tudi vsem nacionalcem na potu. Karl, ki je bil izvanredno blagega srca, videl je v soljni polju že l. 1916 in je hotel rešiti kar se rešiti da. Drugo je dragim čitateljem znano iz zgodovine, namreč njegovo pogajanje z Italijo in kako se je moral mladi avstrijski cesar zato ponižati, ker ga je kajzer poklical v Berlin na odgovor. Nemški nacionalizem imel je Avstrijo v svojih krempljih na milost ali nemilost. Kako nizkoten pa se je izkazal za nacionalizem, vam razodenem le bolj s strahom, da mi ne boste verjeli in se bolj, da bi me Nemci ne oščetali, če me v pest dobijo. Vendar nič ni čudnega, če vam razložim, kar je meseca decembra prinesel ameriški magazin "Current News." Tam stoji zapisano, da je namreč ravno ob istem času, 1916, Bernstorff, nemški poslanik v Ameriki, nagovarjal predsednika Wilsona in ga vabil, da naj on gre v vojsko proti Nemčiji in se pridruži veliki antanti. Bernstorff in Nemčija sta vedela že 1916, da je nemška stvar zgubljena in če bi se Amerika pridružila antanti, bilo bi vojne poprej konec. Ampak to ni bil pravi vzrok, Nemčija je vedela, da če antanta zmaga, Francije ne bi mogel nihče nazaj držati od Berlina.

Vojna zgodovina je to potrdila, kajti Francija je zahtevala Berlin na vsak način in če bi Amerike ne bilo vmes, Francozi bi danes gospodarili v Berlinu! Ubogi Karl je kot grešnik stal pred kajzerjem, medtem ko ga je ta goljufal z zahrbtnimi pogoji v svoj prid in zgubo Avstrije. To je nacionalizem!

zem! Če se Avstrija ne otrese te nacionalne kuge, uspeha ne bo pričakovati. Kakor vse kaže, je še daleč do tega. Ravno bremem v "Salzburger Kirchenzeitung," kako si tudi nemška in poljska duhovščina predbaca nacionalizem. Nemci imenujejo Poljake in Ukrajince "hypernational." Te kuge so se Poljaki in Ukrajinci in vsi Slovani nalezili od Nemcev. Slovansko bogoslužje (ritual) Nemce grozno vznemirja. Zdjajo tudi Slovenci tega deležni in Nemci nimajo v zgodovini nič nemštvu bistvenega pokazati!

Vendar stvar še ni izgubljena. Če nimamo nemškega bogoslužja, pa si napravimo vsaj nemški "Brevier." In tako so Nemci doživeli zaenkrat vsaj eno malo tolažbo, da morajo nemški previr premišljevat, pa še ne moliti!

Nekaj drugega v lažnjivem nacionalizmu je še, da so si Nemci prisvojili vso slavo v vojni, ki je njim seve dala velik kredit in je kaj pomagala do boljših mirovnih pogojev. "Velika Berta" je pri tem tudi nekaj štela. Ampak Francozi mi tukaj trdno dokazujejo, da je bila Velika Berta rojena v Avstriji. Če pomislim na avstrijski izvir 75 mm lahkih, na 15 cm obsežnih in 21 cm mozarjev, ki so vsi bili avstrijskega izvora, ni dvomiti, da je Velika Berta bila rojena v arsenalu na Dunaju ali pa v Wiener Neustadt. 75 mm so danes "standard" ofenzivni kanoni v vseh modernih državah, kar je seve velikega obžalovanja vredno. Ko sem bil leta 1894 pri obsežni artileriji v arsenalu na Dunaju in pozneje v Tridentu, sem se kaj osebno seznanil z vsemi temi fanti in mnogimi drugimi. In sedaj ob koncu zapazim, da sem v tem dopisu čisto pozabil na pravi predmet, na lepo Italijo. Ker pa ravno za sedaj ni tako lahko pozabiti to "nežno" sosedinjo, pa gremo drugičkrat k njej na obisk.

Izповed veležločinca.

V zaporih mariborskega okolišja se nahaja viničar Polak iz Lahoncev pri Polensaku, ki je meseca decembra lanskega leta ubil s kolo svojo ženo. Polak, ki je rodom iz Prekmurja, je sedaj v preiskavi baje izpovedal še druge zločine, ki so bili dosedaj napojasneni. Leta 1924 in leta 1925 je v okolici Ljutomeru in na Murskem polju skoro vsak teden kje gorelo. Govorilo se je, da nekdo ogenj namenoma podtika, toda požigalca niso mogli dobiti v pest. Polak je pa priznal, da je on izvršil omenjene požige. Pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah je bil pred leti izvršen umor, ki je ostal nepojasnen. Tudi ta zločin je Polak sedaj priznal. Polak se v zaporu dela blaznega, da bi na ta način svoje zločine opravičil ter se odtegnil zasluženi kazni.

GLASNIK

SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list. Omenite jim večkrat "Amer. Slovenca", v katerem oglašajo. S tem pomagajte listu in trgovcem.

Those advertising in "Amerikanski Slovenec" deserve all support from readers of this paper! — Always support your home town dealers and merchants!

South Side Wood Supply

South 10th Str. in Alabama ave., Sheboygan, Wisc.
Se priporoča za nakup raznovrstnih drv vsem Slovincem in Hrvatim.
ROK JURICEK, lastnik.

W.A. PFISTER
JEWELER
On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

JACOB GEREND

POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD
704-706 N. 8th Street, Sheboygan, Wis.
Tel. 377 J. 3747 W.

IZ KOČEVSKIH GOZDOV IN POLJAN.

Sekira ni samo razredčila in zmanjšala naših gozdov ter zapela zadnje pesmi zajetim gozdnim velikanom, ampak je tudi pregnala iz naših krajev živalske velikane, ki so se pred tiseletji pasli in životali po ogromnih livadah in neprodornih gozdovih, pokrivajočih našo domovino. V podzemeljskih jamah najdemo okostja in rogova bivola, jamskega medveda in losa, ki gotovo niso bili posebno redki tam, kjer se širijo danes rodovitna polja in blešče bela mesta. Pa tudi jelenjadi in srnjadi je vedno manj, odkar godejo nenasičljivi gatri in brečče žage samice tam, kjer je pred leti odmeval viteški lovski rog.

Ali v primeri z drugimi pokrajinami ima Slovenija vendar še nekaj živali iz davnih časov, za katere nas zavidajo mnogi drugi. Pri nas je še precej dobro zastopan prastari divji petelin in tudi medved ni posebno redek.

Medvedje.

Prava domovina medveda v Sloveniji je dokaj slabo obljudeno, prometu nekoliko oddaljeno Kočevje. Ta pokrajina je svet zaše, nekaj prehod med Alpami in Krasom. Obširne planjave s kraškimi kotlinami, pretrgane z nekaterimi daljšimi dolinami, pokrivajo pašniki, ki so polni leščevja. Okoli pašnikov se razprostirajo široke loze, porastle z jelšami, brezami, topoli, trnjem, praprotno in razno drugo navlako. Vse je prepreženo s srobotom in robidovno, ki brani dostop v goščave. Med omenjenimi poljanami pa je hribovje, kjer se razprostira ogromno posestvo kneza Auersperga, pokrito z izredno lepo urejenimi, po večini jelovimi in bukovimi gozdovi. Sredi obširnih gozdov so določili že dedje sedanjih gospodarjev velik del sveta, kjer naj po svoje gospodarji narava sama. Flora in fauna sta prepriščeni sami sebi. V tem delu je prepovedano sekati, kositi, pu-

liti, streljati, sploh vse, kar bi motilo in škodovalo materi naravi. Trava doraste in se posuši; drevo onemoglo od starosti pade in segnije, iz njegovih ostankov pa poženejo nove rastline. Živali, ptice in četveronožci, roparice in koristno, vse živi po svoji volji. Pazniki so postavljeni le za to, da branijo dostop škodljivcem-ljudem. V teh krajih je še precej medvedov, odtod pohajajo dokaj daleč, po vsej ribniški dolini, proti Notranjski, v bližino Ljubljane in tja doli proti Hrvaški.

Ker medvedje ne povzroča posebnih škod, hranijo pa se po večini z raznimi gozdnimi sadeži, mravljami in drugim mrčesjem ter ugonobe le kako manjšo divjad, jih ljudje precej čuvajo in jih le malo pade pred puško.

Volkovi.

V omenjenih pokrajinah pa imajo žal svoja skrivališča tudi največji nepridipravi, volkovi, ki so se po dokaj dolgem razdobju kar za stalno naselili v Sloveniji in neusmiljeno ropajo med ostalo, miroljubno divjadjo. Okrog leta 1870 je bilo, ko so ljudje trdili, da je volkove pregnal vlak iz naših krajev. Omenjeni časi so izginili in do leta 1906 ni bilo več slišati o sivih klatežih. Nenadoma pa se je pojavil izredno velik volk v okolici Starega Loga. Naključje je hotelo, da je prišel kmalu pred cev spretnega lovca. Ustreljen volk je tehtal 47 kg, visok je bil 80 cm, dolg pa 1 m 40 cm. Nato je bil zopet mir do svetovne vojne. Med vojno, ko je prišlo marsikako zlo v slovenske pokrajine, so prišli tudi požeruški volkovi. Priklatili so se preko Hrvaške iz bosanskih gozdov in se kar za stalno naselili v kočevskih šumah, kljub ropotu vlakov, tovaru in neprestanemu preganjanju lovcev. Ostali so radi velike množice srnjadi, med katero neusmiljeno mesarijo.

Pojavile so se kar cele tolpe, ki so se v kratkem času tako pomnožile, da jih ni mogoče preganjati. Ne bomo se čudili temu pojavu, če pomislimo, kako ugodna skrivališča imajo

volkovi v nedostopnih goščavah in kako hitro se množe. Volkulja vrže že v drugem letu, včasih kar po 8 mladičev, ki hitro dorastejo. Volkovi so srnjad tekom enega leta doobra razredčili; imeli so prav lahek posel, ker je bila vsa divjad početkoma tako preplašena, da se sploh ni branila in ni bežala. Pa tudi lovci v prvih letih niso mogli novi zverjadi kaj posebnega doživeti. Toda srnjad se je s časom nekoliko orijentirala, lovci pa so se izurili v zasledovanju.

Prvi pogoni na volkove so bili neuspešni, največ radi prekasnega zasledovanja izsledenih volčjih tolp in pa, ker so bili lovci preveč nemirni. Kočevski gozdarji so tu pa tam kakega volka presenčili, včasih pa dočakali v svetlih mesečnih nočeh. Največkrat je zadelo volka svinčeno zrnje, ko se je ponovno vračal k plenu, ki ga je umiril in pustil ležati za hujše čase.

Lovci, ki je našel umorjeno ali načeto srno, je čakal tako dolgo, da se je povrnil volk, katerega je dostojno poždrvil. V zadnjih letih pa so mnogi volkov postrelili tudi pri pogonih, največ s pomočjo okrpnanja. Okrog goščave, v kateri so zasledili volkove, so potegnili in pritrdili 80 cm nad zemljo dolge vrvice, na katerih so visele raznovrstne krpice, na razdalji 1 m druga od druge. Na to so pognali malopridneže, ki so prišli do vrvice, se teh zbal in begali tako dolgo, dokler niso prišli na strel. Po strelu ostali so se končno le odločili in ušli iz smečne ograde. Na ta način so mnogi volkov uničili tudi v bližini Starega Trga in Loža, kjer so se nepridipravi pojavili prav tako v močnih tolpah. — Večkrat so poskušali volkove

ZAKAJ BI SE NE POČUTILA MLADOSTNO IN BI NE BILA LEPA?

Možje, katerim upeva podjetje, in žene, katerim lepota jih napravi popularne, so le strasti ljudje. Zdravje se, ki daje slavnost, vse odli in mieno osebnosti, s katero si ženska pripravi pot do slave. Tisoč ljudi se je zdravilo in začelo vstopati v svet, skrbeti za zdravje in držati telo v normalnem stanju. Mnogo je žensk, ki dobro vedo, da je najboljše zdravilo za nje, da jih varuje vseh nevarnosti in bolečin, znameniti LAXVIBURNUM. Laxviburnum je zdravilo, ki ga je izdelal Dr. J. C. Williams, ki je bil več let predstojnik v zdravniški službi v vojski. Laxviburnum je zdravilo, ki ga je izdelal Dr. J. C. Williams, ki je bil več let predstojnik v zdravniški službi v vojski. Laxviburnum je zdravilo, ki ga je izdelal Dr. J. C. Williams, ki je bil več let predstojnik v zdravniški službi v vojski.

Frank Opeka

502 — 10th STREET WAUKEGAN, ILL.

Vsem Slovincem in bratom Hrvatom se priporoča za obilni obisk!

JOHN PICHMAN

1810 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PHONE ROOSEVELT 2316

Rojakom priporočam svojo KROJAŠKO OBRT. Izdelujem obleke za gospode in dečke po najnovejših vzorcih. Čistim, likam, popravljam in barvam. Z mojim delom je vsakdo zadovoljen, gotovo boste tudi vi.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebo, krste in ženitovanja. — Cene zmernne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minili, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje — št. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

sprejeli slovenski lovci ščetinarje, divje prašiče, ki so se znatno pojavili šele po vojni. Pred leti se je le redko priklatil kak divji ščetinar v Sloveniji in je bila velika senzacija, če je lovec ustrelil divjega prašiča. Prve stašne divje prašiče je uvedel na Dolenjskem v okolici Novega mesta okrog l. 1900 neki Schlesinger, ki se je prekrstil po svojem velikem posestvu na Gorjancih v Goranija.

Iz Galicije si je nabavil brejo divjo krmačo, ki je vrgla precej ljubkih svetlo progastih mladčev. Ko so ti nekoliko odrasli, so slučajno ali ne slučajno ušli iz ograde. Ker je po zakonu prepovedano uvažati in spuščati take živali, je posestnik pač moral reči, da so ušli slučajno. Ti so se le polagoma razširjali, dokler niso prišli med vojno divji prašiči iz Hrvaške, ki so osvežili k nam umetno uvedeno gališko plemo. Odsihod pa so se divji prašiči v Sloveniji znatno pomnožili in sicer lovem v veselje, kmetovalcem pa v jezo, ker povzročajo po poljih precejšnjo škodo. Razširili so se po vsej Sloveniji, ali tudi divji prašiči so dobili najboljša skrivališča v kočevskem okraju, odkoder imajo nepretrgano gozdno zvezo preko Hrvaške s svojo pravo domovino, gozdov bogato Bosno.

V zalogi imamo knjižico

SV. KRIŽEV POT

ki jo bomo tekom postnega časa prodajali

PO ZNIŽANI CENI 10 CENTOV.

Pri naročilih 50 knjižic ali več dajemo znaten popust.

Za resni postni čas priporočamo sledeče knjige:

NA POTI V VEČNOST. Zanimiva razprava o poteku in cilju človeškega življenja. Stane...\$0.75
PRI NAJBOLJŠEM PRIJATELJU. Pouk, kje naj iščemo dobrih nasvetov za življenje, in kje jih ne smemo iskati. Cena...\$1.00
SPOLNUJ ZAPOVEDI. Za vsakega katoličana nad vse poučna knjiga. Obsega dva dela. Skupaj...\$1.00
V BOJ ZA KRŠČANSKE RESNICE IN ČEDNOSTI. V dneh današnje razbrzdanosti in nevere bo ta knjiga marsikoga ohranila na pravi poti, s tem da mu bo pokazala, na kateri strani je resnica in kje je laž. Cena...\$0.35
Ako naročite istočasno vse navedene štiri knjige, jih dobite za znižano ceno \$2.00.

Naročilo pošlite, skupno s potrebnim zneskom, na naslov

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 8. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

SEDEŽ: JOLIET ILL

Zedinjenih Državah
Severne Amerike

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik... JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik... JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Glavni tajnik... JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar... PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik... SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja... REV. JOSEPH SKUR, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 23 School St., Universal, Pa.
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOSEPH KLEMENČICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 1. jan. 1927 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$46,481.91.

Prosim Slovence in Hrvat, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Hvala za to, da je bilo vse tako lepo prirejeno, gre našim pridnim sestram kuharicam M. Savinek, A. Kovač, A. Marković, ki so pripravile tako okusen lunch in peciva. Hvala tudi kofetarci Rozi Zonta; se nikoli nismo imele tako močnega in dobrega kofeta. Prosim, da bi še v prihodnje ne odrekale, kadar bomo še kaj priredile.

Prav posebno hvalo pa izrekam predsedniku dr. sv. Cirila in Metoda, ker so se društveni udeležili v tako lepem številu naše prireditve. Enaka hvala predsedniku dr. Sloga JSKJ. Pomagali so nam pri delu in veliko žrtvovali na veselici. — Hvala Fr. Zontatu, ki je tako pridno čuval tistega brata iz Kalifornije, kateri je razveseljeval vse lušne ljudi na naši veselici. Obenem pa želim malo poagratirati za društvo svete Ane. Apeliram na vse članice društva Sloga, da bi postale članice našega društva sv. Ane. Me smo skoraj vse pri Vašem društvu, zakaj bi ne bile še ve pri nas? Potem se bo resnično društvo lahko imenovalo Sloga. Bodimo me pri vas in ve pri nas. Odločila sem se, da pridem en dan na agitacijo za naše društvo med vas. Zahvaljujem se tudi drugim ostalim društvom in vsemu slovenskemu občinstvu. Prepričane smo, da brez moških smo ničla. Ob priliki bomo vam vračale, kadar bote vi kaj priredili. Hvala tudi naši slovenski godbi, ker smo se čutili prav po starem običaju. Upoštevajte to godbo tudi drugi, ker boljše jo ni za Slovence.

Poročati moram tudi, da se bo naše društvo preselilo v novo farno dvorano, kjer bo odslaj imelo svoje društvene seje, ravno iste nedelje, kakor po navadi. To pa zato, ker nova dvorana nudi boljše ugodnosti in da se s tem pomaga župniji, ki ima obilne stroške s tem. Obenem naj tudi poročam, da se je na zadnji redni mesečni seji sklenilo, da bomo imele društvenice sv. Ane sv. spoved v soboto, 9. aprila in skupno sv. obhajilo v nedeljo, dne 10. apr. Zbirale se bomo v novi šoli. — Ravno na ta dan bo tudi naša prva seja v novih prostorih. — Članice, katere niso bile na zadnji seji, naj to upoštevajo in pridejo vse na sejo, da bote slišale trimesečni račun in dohodke veselice.

S sesterskim pozdravom
Marija Gačnik.

UREDNIKOVA POŠTA.

—D. L., Pittsburgh, Pa. — Sliko radi priobčimo od vsakega, ako plača stroške za klišej. Slika, ki je široka 2 palca stane \$3. Dopis pa priobčimo brezplačno.

—J. K., Denver, Colo. — Smo takoj pisali na pristojno mesto. Kadar dobimo odgovor, Vas bomo obvestili, kaj je na zavedi.

—M. C., San Francisco, Cal. — Vsaj mi ne vemo, da bi med

—PRODA SE—

dvonadstropna hiša dva bloka od slovenske cerkve. Z dvema stanovanjema. V hiši je elektrika in plin, kopalna banja in soba za pranje ter vse udobnosti. Proda se za primerno ceno. Lepa prilika za kako slovensko družino. Za podrobnosti vprašajte v upravnistvu tega lista.

p-18,p-25

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvotno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne vporabljamo škodljivih kemikalij, najsibito perilo še tako tanko in delikatno, prav nič se ne pokvari. Le ena poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite

Canal 7172 ali 7173

Naše geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street,

Chicago, Ill.

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St.

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

Slovenci kdo izdal kak tak besednjak. Gotovo bo pa najti tak besednjak med Angleži, ker ti imajo na Kitajskem svoje kolonije in prav gotovo imajo kaj primerne, ki služijo angleškemu podanikom za učenje kitajskega jezika. Iz Ayerjeve knjige, kjer so vključeni vsi tujezemski listi v Združenih državah, je naveden kitajski list "The Young China," ki se izdaja v Vašem mestu na: 881 Clay St., San Francisco, Cal. Pišite tja, ali pa se zglasite osebno, če niste preveč daleč stran in bodo gotovo rade volje pojasnili, kje si lahko kupite angleško-kitajski besednjak.

DROBNE VESTI IZ SLOVENE

NIJE.

Trata v Poljanski dolini. V petek, dne 4. febr. se je ustrelil v Hobovu, župnija in občina Oselce, obmejni vojak Mladen Cirovič, po narodnosti Srb. Vzrok samomora je bil prepir s tovarišem zaradi puške. — V Satranski vasi pri Trati je umrla Helena Demšar, izredno dobra in skrbna mati. Dva njena sinova, gg. Janko in Ant. Demšar sta vstopila v red oo. jezuitov.

Nemška vas pri Ribnici. Tukaj smo izgubili dobrega vaščana Antona Kluna. Bil je pošten katoliški mož, dober sosed in postrežljiv vsakomur. Marsikje ga bomo pogrešali.

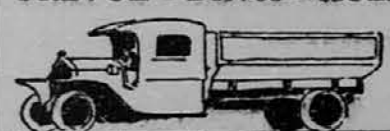
Kamnik. Spremili smo k zadnjemu počitku blago g. Barbaro Witschnigg. Dolgo vrsto let je bila s svojim možem v službi v graščini Križ pri Kamniku, ona kot gospodinja, on kot oskrbnik. Pred petimi leti sta se preselila v lastno hišo v Kamniku. Mož ji je umrl že pred štiri leti in zapustil hišo, ker sta bila brez otrok, kamniškim ubogim.

Kropa. Po kratki mučni bolezni (španski) je umrla Ivana Varl dne 12. m. m. Nekoliko prej je umrl brat zlatomašnik, ki mu je zdrava z veliko ljubeznijo stregla, sedaj je pa šla po plačilo. Nihče ni kaj takega pričakoval.

Sv. Gregor pri Ortneku. V ponedeljek, 14. m. m. sta se v naši župni cerkvi poročila brat Orel Ivan Riegler, posestnik na Prapročah, z gđc. Marijo Adamič z Gošpinovega.

IŠČEM GOSPODINJO, ki bi bila večša vsega gospodinjkega dela; tudi mora biti zmožna v pisavi; ima lahko enega ali dva otroka. Starost od 35 do 45 let. Plačam \$32.00. Imam hišo s 4 sobami in grocarijsko trgovino. Ponudbe na: John Mitrovich, 111 Camp Ave., Duquesne, Pa.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz - drva in prevajanje pohištva ob času selitve. Pokličite Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill

Že nad
40 LET

Imetje

\$19,000,000.00

St. Vid pri Stični. Tukaj je umrl v 61. letu starosti g. Ant. Kaporec iz vasi Cesta. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi.

ZDRAVSTVO

Nekaj navodil glede uživanja mrzlih pijač.

Ako hočemo piti zelo mrzle pijače, moramo najprej napraviti enega ali dva majhna požirka. To želodec prav lahko prenese in živci se pripravijo na bolj močne učinke. Po dveh minutah se že more popiti malo več mrzle pijače in zopet malo pozneje še večja množina. Na ta način skoro gotovo ne nastopi želodčni krč. Vendar pa moramo računati na možnost, da bi velika množina mrzle pijače ob času prebave mogoče ne vplivala najbolj na odvajanje snovi. Da ena in ista količina dobro ali slabo vpliva, je odvisno od tega, ali se pije na prazen želodec ali ob času prebave.

Uvaževati moramo še dvojne stvari. Ne samo, da se poveča draženje s tem, kolikor mrzlejša je pijača, temveč tudi s tem, v kolikor večji množini jo poročimo, kajti čim bolj se zmanjša naenkrat toplota v želodcu, tem izrazitejša je zopetno ogrevanje. Zaradi tega je razdelitev krvi neenakomerna, kar se čuti po vsem telesu. In tako lahko vsakdo opazi, da ga po zaužitju mrzle pijače prej ali slej po vsem telesu izpreleti vročina. Krvne žile se na površini razširijo, v žile prihaja nadomna več krvi. Kri pritiska na potne žile ter jih sili, da izločujejo več potu.

Kadarkoli tedaj zaužijemo večjo množino pijače, nastane večje potenje kože. Kdor se tedaj noče zelo potiti naj manj pije. Ako bi se kdo izgovarjal, da je potrebno žejno ugasiti, je prazen izgovor, kajti žeja je prav tako kakor velika želja po jedi do gotove meje le slaba navada. Ako imamo dovolj trd-

ne volje, da se v tem oziru ne koliko omejimo, se bomo kmalu privadili, da ne bomo vedno žejni in nam tudi ne bo treba mnogo piti. Posebno priporočljivo je to za one, ki imajo polti na obrazu pege.

Po tem razmišljanju bi se moglo odgovoriti na vprašanje, ali so mrzle pijače škodljive zdravju, na ta-le način: En ali dva požirka mrzle pijače nista prav nič škodljiva. Po malem odmoru se sme piti več in pozneje zopet v večji množini. — Vsakdo pa si naj zapomni, da velika množina mrzle pijače moti prebavo, povzroča večje potenje, s čimer lahko nastanejo različni slabi učinki.

Ne dajate vrelih jedi na mizo!

Mnoge gospodinje in kuharice se trdovratno drže grde razvade, da postavljajo vrele jedi na mizo ter celo zahtevajo, da se morajo te vrele jedi precej zaužiti. Ljudje večinoma res uživajo vrele jedi, ker ne vedo, kako slabe posledice povzroča tako početje.

Prva slaba posledica te grde razvade je dandanašnja skoro splošna tožba o zobnih bolečinah in zgodaj pokvarjenih zobeh z vsemi slabimi posledicami. Cela vrsta zobnih zdravnikov živi od tega, ker postavljajo kuharice jedi in pijače vrele na mizo.

Da je to resnica, nam pove dejstvo, da se zobje v gornji čeljusti navadno poprej pokvari nego oni v spodnji čeljusti. Le opazujemo vroč grizljaj, ki ga vzamemo v usta. Pekoci grizljaj najprej jezik z neznanostjo hitro premetava in suče sem ter tja, pri tem pa se zaužije v gornje čeljusti. Odtod prihaja, da se zobje gornje čeljusti najprej razpočijo in jamejo drobiti, in sicer na notranjih robovih. V te razpoke se zarivajo zobem škodljive tekočine (sladkor itd.), ki zobe neusmiljeno uničujejo.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

OSEMNAJST LET

težke zveste službe svojem katoliškemu narodu v Ameriki ima za seboj list

AVE MARIA

Ali ne zasluži tedaj, da ga ima vsaka hiša, kjer se še priznava Bog in Marija? Gotovo! Ali ga imate pri vaši hiši, dragi čitatelj? ...Ako ne, takoj ga naroči. Stane samo \$3.00 na leto.

KRASEN DAR

slovenskemu narodu dajejo že 12 let slovenski frančiškani v obliki koledarja, kakoršnega katoličani nobene druge narodnosti nimajo.

Koledar 'Ave Maria' za leto 1927 je že dotiskan. Krasen bo. Presegl bo vse dosežanje. Naročite ga takoj. Stane samo bore 50c.

Z DOBRIM BOŠ SAM DOBER

Z dobrim listom bo tudi vaša mladina dobra. Toda saj veste, da slovenskega ne čita. Treba ji dati v roke dobro angleško čtivo.

St. Francis Magazine

je izvrsten list za slovensko-ameriško mladino. Stariši naročite ga ji. Za njo ga izdajamo!

Stane \$3.00 na leto, ako ga naročite po agentu. Ako ga naročite naravnost od nas stane do božiča samo \$2.00. Uprava teh listov ima v zalogi tudi molitvenike in devocijona-lije.

Franciscan Fathers

LEMONT, ILL.

DIVJAŠKI ZLOČIN.

Slučaji velike podivjanosti, ki privede človeka do tega, da vzame človeku življenje, v tihi prekmurski krajini niso pogosti, zato tembolj pretrese človeka, ko se le odigra tak dogodek. Slučaj, ki se je zgodil v Tokoveih, je nad vse pretresljiv. Stara in mlada sta živila pri hiši. Mlada sta hotela dobiti do rok posestvo, ki ga je imel v rokah še oče. Zahtevi se je pridružila tudi mati — žena starega in je zlasti ona pritiskala na njega, da odstopi gospodarstvo mladima. Nekega večera je zopet navalila na njega in mu zapretila, da ga ubije, ako se ne uda. Oče je ostal pri svojem. A tudi stara ni ostala le pri grožnji. Ponoči je izvršila svojo nakano in je spečemu možu prerezala vraf. Ta je takoj izdihnil. Zločin so hoteli zakriti in so umorjenega na dvorišču zakopali v kup tresk, pozneje pa so ga hoteli zanesti še na bolj varen kraj. Sreča zločincem ni bila mila. Sosedom se je čudno zdelo, da starega ni iz hiše, dasi je prej vsak dan prišel po tobak za čikanje. — Stvar je prišla tudi orožnikom do ušes in ti so začeli z raziskovanjem. Soba je pričala, da je

tekla kri, kajti stene so bile okrvavljene. Razen tega so v peči našli okrvavljene cunjce. Začelo se je izpraševanje, ki je dovedlo do izpovedi, da je v gnoju zakopan škaf s krvjo in okrvavljena slama iz postelje. Žena zločina ni tajila, povedala pa je, da je hči nedolžna. — Svojega dejanja ni obžalovala. Nasprotno — kar neverjetno — pela je! Bržčas žena ni čisto normalna.

METLIKA.

Gripa razsaja tudi po naši dolinici. Skoro slednja hiša ima kakaga bolnika. Neka čudna burja, ki je razsajala pred dobrim tednom, in čudno južno vreme, je morda temu krivo. Posebno pri otrocih, ki se ne znajo varovati, se pojavlja, tako da so morali po zdravnikovem naročilu šolo za teden dni ukiniti, ker je preveč otrok vsaki dan manjkalo.

Elektrika. 12. m. m. je zopet lepo zagorela elektrika. Pravega vzroka, zakaj je bila prenehala, pravzaprav ne vemo.

Smrtna kosa nam je v enem tednu zopet pobrala štiri ljudi, enega otroka, dve dekleti in eno vdovo.

Poroke nič kaj preveč ne napredujejo. Čas za oklice je že potekel. Zadnji nedeljo predpustom so bili še štirje oklici. S temi je zaključeno za ta predpust.

PRVO LETOŠNJE

SKUPNO POTOVANJE

V STARI KRAJ

priredimo na francoskem parniku "PARIS" ki odpluje iz New Yorka

DNE 23. APRILA 1927

"Paris" je zlasti za tretji razred priznana najboljši parnik. Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih se bodo tudi to pot nudi našim potnikom razne posebne ugodnosti in naš zastopnik do potniške spremljal prav do Ljubljane.

Potniki naj se čim prej prijavijo, zlasti ne državljeni, da jim bomo mogli preskrbeti se pred odhodom povratno dovoljenje (Permit), na podlagi katerega se bodo lahko nemoteno vrnili nazaj v Ameriko.

Razume se, da Vas lahko in radi odpravimo z vsakim drugim parnikom.

Drugo skupno potovanje se vrši istotako na parniku "Paris" in sicer 4. junija.

Ravno tako se vselej obrnite na nas: 1) kadar ste namenjeni poslati denar v stari kraj; 2) če želite dobiti denar iz starega kraja; 3) ako ste namenjeni dobiti kako osebo v to deželo;

4) kadar rabite kako pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali kako drugo notarsko listino, ali če imate kak drug opravil s stari krajem.

SLOVENSKA BANKA

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

455 W. 42nd St., New York, N. Y.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne depozitne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Pennsylvaniji, New Yorku, Connecticut itd. naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in oglašje za lista Amer. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja tudi Družinsko Pratikko za leto 1927 in vse knjige naše knjigarne. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grede na roko in pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

HIŠE IN LOTE NA PRODAJ.

PRAZNI PROSTOR NA JUŽU.

Proda 60x125, za \$2000.00, sewer in traktor že plačano. Dva bloka do Carlisle. — Naslov: Amer. Slovenec, 1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

PRODA SE 2 nadst. hiša, 6 sob, porč za spat, hot w. lt. garaža za 2 kati, na lemem prostoru, \$6000, takoj. 6630 N. Artesian Ave.

PRODA HIŠO 10 sob, furnice, 50 čev. frontage, na lepem kraju 10232 State Str., 05-čdo

BUNGALOW 5 SOB, zid, garaža za 2 kati, v bližini parka, 4042 N. Central Ave., 00-čp.s

DVE HIŠI V JOLIETU

se bosta prodali na javni dražbi v sodnem poslopju, ki se bo vršila v soboto 2. aprila 1927, da se zaključijo lastninska obravnava. — 1610 in 1612 E. Jackson Str., Joliet, Ill. Proda tudi posamezno. — Telephone Joliet 9. D-15

FARME NA PRODAJ

\$100.00 takoj, \$200.00 mesečno lahko dobite 20 akr. farmo blizu Marianna, Florida. B. R. Chaplin, 121 S. E. 1st Str., Miami, Fla. 83-22

\$20 AKR. 200 očistene, zemlja črna, 2 vrste poslopj, 7 milj do mesta, \$20.00 za akre, takoj \$500, letno \$200. Evans-Timney Co., Fremont, Michigan. 57-23

OZARK SADOVNIK, kokošereja in mlekarstvo, 200 akr. blizu postaje, šole in cerkve ob dobri cesti. — A. M. Piazza, Knobview, Mo. 86-pdop

— GEORGIA —

Za mlekarstvo, živinorejo ali kokošerejo. Napravite si dom v solni Georgia, 75 akr. zemlje v Lukoski County 4 milje od Haw Kinsville za plačat v 10 letih, \$25.00 akre. Charles K. Cohn, Colonization Agent, 2931 Franklin Ave., St. Louis, Mo. 02-čp.s

200 AKR. Oklahoma ranča samo \$5000. Pripravno za mlekarstvo, prašičerejo, kokošerejo. Jagode, sadje. Proda dele po 10 akr. — Everett Howes, Stillwell, Okla. 03-čdo

120 AKR. blizu Culver, Ind. na lahka odpl. J. A. Molter, Plymouth, Ind. 07-čdo

POHIŠTVO NA PRODAJ

POHIŠTVO na prodaj, parlor set 6 stolov i. dr. 4634 Cuyler Ave. 99-čp.s

V NAJEM SE ODDA

ODDA v najem stan. 4 sobe, furnace lit. porč zaprt, rent \$40.00. — 5737 Mead Ave. 98-čp.s

AVTOMOBILI NA PRODAJ

HUPP — nizka cena; "glass inclosed four" A. 1. stanju, vsa oprema, dobri gumiji; 5247 Waveland, Kildare 6683. 01-čdo

KRITJE STREHE (ROOFING).

Ce pušča streha — 3 popravila garantirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagu. ustanovljeno pred 38 leti, največje tozadevno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti. 56-23

"STORAGE SALE."

Nove hišne opreme prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dovažamo na dom. Odprite zvečer in nedeljo.

VERSCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Ko so prejezdili kakih šest milj razdalje, je naenkrat vzšlo solnce. Okolo njih se je odprl jasen razgled. Pred njimi se je razprostirala pešcevitava ravnina, za njimi kamenita pokrajina, ki so jo pravkar prejezdili, nekako dve milj za njimi pa kakih dvajset morivcev.

"Ne morejo nas vjeti," je rekel Wulf; a Masuda je pokazala na desno, kjer so se še vlačile megle, in rekla:

"Tamle vidim sulice."

Megle so se kmalu razvlekile in nekako v daljavi ene lige so uzrli veliko četo konjikov, morda jih je bilo štiristo.

"Glejte," je rekla, "ponoči so prijezdili na okoli; bala sem se, da bo tako. Sedaj nam ne preostaja drugo, kakor da pred njimi dospemo do prelaza ali pa nas vjamejo," in z vso močjo je udarila konja s palčico, ki si jo je urezala ob vodi.

"Naprej!" je naganjala Masuda. "Dirka bo huda." In spustili so se v najhitrejši dir. Predirjali so dve milj in dasi so bili zasledovalci daleč za njimi, se je velik oblak prahu na desni vedno bolj bližal, tako da je bilo naposled videti, da dospajo do gorskega prelaza pred njimi. Tedaj je rekel Godvin:

"Wulf, Rozamunda, jezdit naprej. Vajina konja sta brza ter jima lahko utečeta. Vrh prelaza počakajta, da se živali oddahneta in da vidita, ali prideva za vama. Če ne, jezdit dalje in Bog bodi za vama!"

"Tako je," reče Masuda, "jezdita naravnost proti emškemu mestu — iz daljave ga bosta ugledala — tam pa se podajta Saladinovim častnikom."

Obotavljala sta se, a Godvin je z resnobnim glasom ponovil:

"Jezdit dalje — zapovedujem obema!"

"Bodi — radi Rozamunde," odgovori Wulf. Nato pokliče Dima in Plama in konja sta odletela hitreje od lastovk. Godvin in Masuda, ki sta počasneje jezdila, sta jih kmalu videla zajezditi v gorski prelaz.

"Dobro," je rekla. "V celi Siriji ni konj, razun onih njihovega rodu, ki bi mogli ta dva ujeti. Gotovo dospeta v Emezo, ne boj se."

"Kdo pa je tisti človek, ki nam jih je pripeljal?" vpraša Godvin, ko sta dirjala drug poleg drugega in neprestano vpirala oči v vedno se bližajoči oblak prahu, v katerem so se lesketale sulice.

"Brat mojega očeta — moj stric, kakor sem mu rekala. Šejk iz puščave je; ima starodavno plemo, ki ga ni mogoče preplačati z zlatom."

"Torej nisi iz naroda morivcev, Masuda?"

"Ne; lahko ti povem sedaj, ko se zdi, da je konec blizu. Moj oče je bil Arabec, moja mati plemenita Frankinja, ki jo je našel po nekem boju vso sestrano v puščavi; vzel jo je v svoj šotor in se je poročil z njo. Nekeč so morivci padli nad nas, pomorili njega pa njo, mene pa so kot dvanajstletnega otroka ujeli. Pozneje, ko sem dorastel, in bila, kakor so dejali, lepa, so me vzel v Sinanov harem in dasi me je mati skrivaj krščansko vzgojila, so mi tam usilili njegovo vero. Sedaj boš razumel, zakaj ga tako strašno sovražim, saj mi je umoril očeta in mater in me naredil to, kar sem, in zakaj se imam za ta-

ko ničvredno."

"Meni si prav plemenita," reče Godvin.

"Vesela sem tega, predno umrjela," odgovori ter mu pogleda v oči, da je pred njo kakor pred bliskom povesil glavo.

V tem sta pustila za seboj pešcevitavo ravan in začela jezditi navzgor po gorskem obronku, in Godvinu ni bilo žal, da jima je topot konjskih kopit po kamenju onemogočil nadaljnje razgovarjanje. Morivce, ki so imeli daljšo in napornejšo pot, so pustili sicer za seboj; ali veliki oblak prahu se je valil komaj sedemsto korakov za njima, pred njim pa so vihteč svoje sulice jezdili vojaki, ki so imeli najurnejše konje.

"Najina konja sta še vedno krepka; boljša sta, nego sem si mislila," reče Masuda. "Čez gore nas ne dohite, a potem —"

Naprej nista več govorila; varovati sta se morala padca, kajti pot je postala strma. Dospela sta do grebena in prav na vrhu sta videla Wulfa in Rozamundo, ki sta stala poleg Dima in Plama.

"Počivata," je rekel Godvin; nato pa je zavpil: "Na konje! Na konje! Sovražnik je blizu!"

Zlezli so zopet v sedla in vsi štirje so jezdili po prostranem obronku navzdol. V daljavi se je čez to ravan vila široka srebrna proga, za njo pa so iz višave videli zidovje mesta.

"Reka Orontes!" vzklikne Masuda. "Kakor hitro jo prekoračimo, smo na varnem." Godvin pa pogleda na svojega konja in potem na Masudo in zmaje z glavo.

Živali sta bili krepki, vendar močno utrujeni. Hropeč sta hiteli dalje in včasih jih je bilo res težko obdržati na nogah.

"Do ravnine pojde še — a ne dalje," je rekel Godvin in Masuda je pokimala.

Bili so že skoraj spodaj in nepregledne vrste morivcev so drle za njimi. Godvin je uporabljal svoje ostroge, Masuda svojo palčico, a upanja sta imela malo, kajti vedela sta, da je konec blizu. Hiteli so po zadnjem delu strmine, ko so pa dospeli do vnožja, se je naenkrat Masudin konj opotekel, obstal in se zgrudil na zemljo; Godvin se je ustavil takoj poleg njega.

"Naprej!" je zavpil Rozamundi in Wulfu, ki sta bila spredaj; a nista hotela. Obsipal ju je s prošnjami, pa sta mu odgovorila:

"Ne, skupaj hočemo umreti."

Masuda se je ozrla na Dima in Plama.

"Bodi," je rekla. "Enkrat sta že nosila dvojno težo, sedaj jo morata zopet. Zajahaj pred gospico, gospod Godvin, ti, gospod Wulf, pa daj meni roko, in videli boste, kaj premore to plemo."

In zahajali so. V dolgem, zbaajočem diru sta zdirjala Dim in Plam dalje; od morivcev sem, ki so menili, da jih že imajo v pesti, pa se je vzdignilo glasno srdito ter začudeno vpitje.

"Tudi njihovi konji so že utrujeni in še vedno jih lahko pustimo za seboj," je zaklicala neustrašena Masuda. Godvin in Wulf sta se pa žalostna ozrla na deset milj široko ravan.

Četrtno pota so naredili. Polovico so ga že imeli za seboj, a sedaj se je prvi izmed fedais pojavil komaj dvesto korakov za njimi od strani. Po malem se je razdalja vedno bolj krčila.

— Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

POPIS VSEH CERKVENIH OBREDOV

skozi celo leto, zlasti že v POSTNEM ČASU IN VELIKEM TEDNU najdete v knjigi "RAZLAGANJE CERKVENEGA LETA ali SLOVENSKE GOFINE."

V njej je tudi natančno razložen pomen vsakega praznika in vsake nedelje skozi celo leto. Vsak katoličan bo z zanimanjem in ponovno segel po tej poučni knjigi. Stane samo \$1.50

Kdor jo naroči tekom postnega časa, mu damo brezplačno poročilno knjižico

"SV. KRIŽEV POT."

Naročila s potrebnim zneskom pošljite na naslov:

Knjigarna AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ZA \$25.00

lahko kupite dobro Viktrolo s celotno opremo (št. 1-1 glej sliko) in 10 ploščami. Viktrolo je namizni fason, orhove barve, 6½ inčev visoka, 12½ inčev v širini in 13¼ globoka.

S pošiljateljstvo dobite igle, navodila in vse potrebno. Ko instrument sprejmete ga postavite, navijete in zaigrate, pa imate najlepšo godbo v hiši. Ob tihih večerih vas kratkočasijo, veseli družbi zagode poskočnico, za vsak čas zapoje primerno pesem. Privoščite si to razvedrilo, ki ga gotovo zaslužite po teži dneva.

Stroške za pošiljatev plačamo mi.

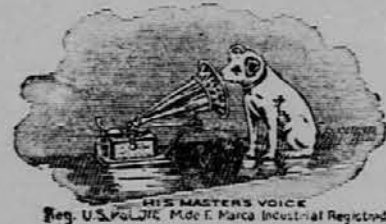
Plošče si lahko izvolite sami, ali pa nam pišete, kakšne vrste želite imeti in prepustite nam, da Vam pošljemo zbirko primernih komadov.

Tu navajamo nekatere izmed zanimivih slovenskih in drugih plošč, katere imamo v zalogi:

"Jadransko morje" in "Čuj Micika", petje in tamburica	\$.75
"Slovanski ples", "Čukaričko kolo", tamburica	.75
"Vabilo" — "Pastirček", moški kvartet	.75
"Ljubca moja" — "Otok Bleški", moški glas	.75
"Sezidaj sem si" — "Slovenec Slovenca", moški glas	.75
"Krasna Marička" — "V divni dolini", godba	.75
"Na poskok polka" — "Taniska valček", trio godba	.75
"S Velebita Klik se ori" — "Zavijaču", tamburica	.75
"Zvonice cvijet", polka — "Na Balkajskem jezeru", godba	.75
"Dunavski valovi" — "Ljubavna sreča", valcer, harmonika	.75
"Clev. klepetulja" — "Nove harmonike", smešna	.75
"Mila, mila lunica" — "Slepec", moški glas	.75
"Ja te ljubim", valcer — "Sjajne oči", polka	.75
"Ach du lieber Augustin", valcer, "Schnitzelbank", polka	.75
"Kukunješče", balkanska igra, "Žikino kolo", tamburica	.75
"Strunam" — "Sirota", duet	.75
"Na Vršacu" — "Sladko spavaj", moški glas	.75
"Micka na šrauf" — "Na maskeradi", smešna	.75
"La Poloma" — "Over the Waves", godba	.75
"To a Wild Rose" — "Souvenir poetique", violina	.75
"Always" — "Dinah", orglje	.75
"Honolulu March" — "Kohala March", havajska kitara	.75
"Cherie, I love you", waltz — "Burgundy", fox trot	.75
"At Peace with the world" — "Lonesome & sorry", banda	.75
"In a little spanish town" — "Kentucky", orglje	.75
"International polka" — "Orphan Waltz", orkestra	.75
"Blue Danube" — "Southern Roses", waltz, banda	1.25
"Poet and Peasant overture", I. & II. part, orkestra	1.25

ZA VSE DRUGE REKORDE PIŠITE NAM PO CENIK. LAHKO VAM PRESKRIBIMO KATERIKOLI KOMAD, KATEREGAKOLI PEVCA ALI GLASBENIKA ALI ORCHESTRA.

VAŽNO! — Z vsakim naročilom pošljite tudi potrebno svoto. Pri naročilih od 5. plošč ali več plačamo poštnino mi. Ako pa naročite manj, kakor 5 plošč, pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Za vse druge instrumente, katere izdeluje Victor Talking Mach. Co. pišite nam po pojasnila in cene.

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ROJAKI, NAROČAJTE IN ŠIRITE NAJSTAREJŠI SLOV. LIST "AMERIKANSKI SLOVENEK!"

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše MESO IN GROČERIJU V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in gročerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

Mrtva roka.

Mrtva roka se imenujejo vsa ona posestva, ki so last kake cerkve, dobrodelnih zavodov, redovnih hiš itd. Nosijo pa to ime zato, ker tisti, ki jih imajo, rabijo in upravljajo, nimajo proste roke glede prodaje, naložitve premoženja itd., kakor jo imajo drugi posestniki, in torej posestva le uživajo, ne pa v resnici posedujejo. Verski nasprotniki kaj radi zabavljajo čez mrtvo roko, češ, da je s tem svet oškodovan, ker se toliko premoženja odteguje prometu in obči koristi.

Sam na sebi je ugovor silno nedosleden, da je komaj vredno nanj odgovarjati; toda ker ga zaradi nevednosti mnogi radi ponavljajo, zato naj sledi tu par pojasnil. V "mrtvo roko" spadajo seveda najprej cerkve, kelih, zvonovi, orgle, prti, mašna obleka. V urejenih državah je vse to ocenjeno in je mogoče ugotoviti, kako veliko je to premoženje "mrtve roke." To premoženje je res "mrtvo," to se pravi, da ne nosi obresti, pač pa stane vzdrževanje mnogo denarja, kot stane vsako poslopje. Tako mrtvo premoženje tvorijo muzeji, galerije, knjižnice — s svojo vsebino! In vendar so to zavetišča kulture in le brez miseln človek bi se utegnil hudovati nanje. Tako so hrami božji središča in zbirališča za bogoslužje in prepogosto tudi pravi hrami umetnosti, ki so nam jo edini ohranili iz davnih časov, res predragocene svetlinje naše vere in kulture, ki jim le zloba more očitati brezkoristnost in mrtvolost pa zahtevati, češ, tu je premoženja dovolj, od njega naj živi duhovščina.

V mrtvo roko pa spadajo tudi posestva cerkva in pobožnih ustanov. Res je, da teh posestev ni možno poljubno izrabljati ali prodajati. To je tudi povsem pravično in pametno. Tisti, ki je ustanovil kako bolnico ali sirotišnico ali župnijo, je gotovo hotel, naj se dohodki zemljišča uporabljajo za bolnike, sirote ali za vzdrževanje cerkve in duhovnika, ki cerkev oskrbuje. To naj bi ne trajalo samo za nekaj časa, ampak vedno. Če bi pa lahko vsakokratni upravitelj posestov poljubno prodal ali zapravil, bi bilo to gotovo proti volji darovalca in delala bi se mu krivica. Ali je morda cerkev storila napačno, da je z modrimi zakoni obvarovala svoja posestva pred samovoljo posameznikov ter tako storila ljudstvo deležno dobrot, kakor so vzdrževanje bolnic, sirotišnic, župnij itd., ne samo za nekaj desetletij, ampak skozi stoletja? Saj vsakdo ve, da bolnice, sirotišnice, cerkve niso potrebne samo enemu rodu, ampak vsem, in ne samo za nekaj let, ampak za vedno. Vzdrževati bi vse to moralo ljudstvo, tako pa jih vzdržuje cerkev sama, ki je s svojimi zakoni preprečila prosto roko pri prodaji in uživanju. Na stotine in na tisoče rodbin bi bilo zadovoljnih, če bi jim podobni zakoni ohranili dom in premoženje, in bi jih ne bil gospodar vprav radi prošega razpolaganja s premoženjem z lahkomišelnim zapravljanjem spravil na beraško palico.

Toda ta posestva, to premoženje je odtegnjeno narodnemu gospodarstvu in s tem je celokupnost oškodovana, tako bi morda še kdo ugovarjal. Dovolj mi par vprašanj: Predvsem mi povej, dragi moj, ali je vzdrževanje bolnic in sirotišnic, vzgoja in izobrazba duhovnikov itd. potrebno ali ni? Če je

to potrebno, ali je bolje, da so ti zavodi neodvisni od države in se vzdržujejo sami z dohodki darovanega premoženja ali posestva, ali je bolje, da jih vzdržuje država? Odgovor ti bo lahek, če le nekoliko pomisliš na dogodke zadnjih let v Jugoslaviji; in drugod ni nič bolje. V Franciji se je država polastila teh cerkvenih posestev z ropom. In kaj je bilo s tem doseženo? Država ni imela od tega drugega, kakor da je skrb za stotisoče revežev, ki so prej dobivali hrano po samostanih, padla zdaj na državo. — Cerkevno premoženje je prišlo v roke komisij in dandanes nima ne država ne reveži nič od tega. Tako uči zgodovina ne samo v Franciji, ampak povsod, kjer so na podoben način cerkevno premoženje ugrabili. Korist so imeli vselej le posamezniki, ki so si uropano premoženje prilastili, splošnost je imela le škodo in nova breme.

Dalje mi pa povej, prijatelj, ki si proti cerkvenim posestvom, ali so bila ta morda krivično pridobljena? Ne, saj je znano, da nastanejo po večini iz darov posameznikov. Ali pa morda cerkev nima pravice do svojega premoženja? Od kod jo imajo pa države in občine in posamezniki? Res je, da čisto ni dobro, če so posamezne cerkve preveč bogate. Res je končno, da so zlorabe možne tudi pri upravljanju cerkvenih posestev, toda te so možne povsod, kjer so ljudje. Priznati pa mora vsak, kdor količnik, pozna tozadevno cerkevno zakonodajo, da se je cerkev potrudila, da vse zlorabe kolikor sploh možno omeji.

Če si kdo pridobi premoženje od dohodkov, ki jih daje bogata nadarbina, jih mora po vesti porabiti za dobre namene že v življenju: za cerkev, za reveže, za kulturne ustanove. Če duhovnik umrje in ima premoženje, pridobljeno iz bogate nadarbine, spada po cerkvenem zakoniku tretjina revežem, tretjina njegovim sorodnikom, če niso bogati. Sicer tudi ta za dobre namene. Duhovniki-učitelji takih posestev so se po večini strogo ravnali po teh predpisih. Koliko je bilo duhovniških ustanov za dijake, koliko zavodov, sirotišnic, gluho-nemnic, koliko kulturnih delanj in ustanov utemeljenih z dohodki "mrtve roke," ki je bila bolj živa in živahna za človekoljubne namene kot roke onih, ki jo po krivici napadajo.

ŠIRITE AMER. SLOVENC.

V ali IZ JUGOSLAVIJE

potuje po najkrajši in najhitrejši črti preko Bremena.

Uživajte udobnosti ločih novih parnikov črte North German LLOYD.

Lepe in udobne kabine III. razr. Za popolne informacije vprašajte lokalnega zastopnika družbe

NORTH GERMAN LLOYD 100 No. La Salle Street, CHICAGO, ILL.

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine mišicah so hitro odpravljene s prvim uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorilna znamka teg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, dobite pristanek — ali noga! več kot 50 let.

Zahtevajte SIBRO tvorilne znamke

RADI ČITATE KNJIGE? POTEM NE PREZRITE TEGA.

ŠEST KNJIG PRVOVRSTNE VSEBINE ZA IZREDNO ZNIZANO CENO SAMO \$3.00.

1. Otroka kapitana Granta.

Napeto zanimiva povest. Kdo ne posluša rad pripovedovanja o afriških divjakih, avstralskih ljudožrcih, o skrivnostih velikega oceana? Vse to in še mnogo več najdeš v knjigi Otroka kapitana Granta, ki stane...\$2.00

2. Našega slovenskega pisatelja Meška večina izmed nas pozna. Ko čitaš njegove globoke povestice, se ti zdi, kakor bi ti vlivlval olje na srce. — Ako želiš čitati povesti, ki ti bodo ostale še dolga leta v spominu, vzemi v roke knjigo "Slike," ki stane...\$1.00

Kdor naroči ti obe knjigi, mu damo povzru kot nagrado

še štiri druge knjige, in sicer:

Solnce in senca, povest, ki je gotovo ne boš prej odložil, dokler ne prečitaš zadnje vrstice.

Na negotovih potih. Napeta povest iz newyorških višjih krogov.

Od srca do srca. 1. in 2. zv. Ne smelo bi biti slovenskega Amerikanca, pri katerem bi se ne našli ti knjigi.

Vseh teh šest knjig samo \$3.00!

Ponudba velja samo za kratek čas. Še danes torej izreži ta oglas, pripni nanj znesek \$3.00 v Money Order, Bank Draftu ali pa v gotovini ter ga pošlji na naslov:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Prijatelji, ali se zavedate, da so nasprotniki z vso silo na delu za svoj tišek? Kaj pa mi, bomo samo mirovali in gledali? Ne smemo, temveč na delo moramo za svoj list A. S.!